

Arbeidsplasser i akademia – hva
sier forskningen så langt?

Hva er Fremtidens Campus?

- NTNU lyste ut forskningsmidler som NTNU Samfunnsforskning fikk tilslag på.
- Forprosjekt etablert i 2019, programstart i 2020
- Lønner programleder og koordinator ved NTNU Samfunnsforskning, som administrerer, forsker, tilgjengeliggjør, utlyser og tildeler forskningsmidler.
- Finansierer 3 stipender, og har en årlig tildeling på 1 mill. til ulike forskningsprosjekt.
- Programråd (NTNU, Campusutvikling, Statsbygg) som gir råd om faglige prioriteringer.
- Forskningsutvalget er styringsgruppe.

Hva er rollen til Fremtidens Campus?

- Svare på krav i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet om å bygge en **kunnskapsbasert** campus.
- Identifisere kunnskapshull og kunnskapsbehov (i samarbeid med sentrale aktører).
- Finansiere prosjekt, forske selv og tilgjengeliggjøre og kommunisere relevant, forskningsbasert kunnskap.

Fire prioriterte områder

1. Prosjektstyring, prosjektutvikling og medvirkning

2. Arealdisponering og arbeidsplassutforming

3. Læringsarealer, læringsteknologier og utnytting av globale plattformer

4. Organisasjonsutvikling og organisasjonsmessige forutsetninger

Kaja Indergård

Aleksander Fenes

Kalvskinnet survey

Kalvskinnet-Survey

- Survey om hvor godt overgangen og sammenslåingen til Campus Kalvskinnet har fungert, og om deltakernes opplevelse av eget og felles arbeidsområde, og **hvordan det fysiske rom påvirker muligheten til å utføre arbeidsoppgaver**
- August 2022: survey sendt til ansatte ved ILU, Bioteknologi og matvitenskap, Materialteknologi, Økonomiavdelingen, HR- og HMS-avdelingen, Studieadministrasjonen
- Sendt ut til 693 personer, 331 svarte (som gir en svarprosent på 48%)
- Surveyen hadde flere muligheter for utfyllende svar – så både kvantitative og kvalitative data er analysert

NTNU-ANSATTE OG KONTORET

Sliter med å konsentrere seg i åpne kontorlandskap

Mange mener mye om cellekontor versus åpne kontorløsninger. Hvordan funker det i praksis? For første gang er en gruppe NTNU-ansattes egne opplevelser undersøkt systematisk.

Entydig konklusjon. Berit Therese Nilsen og Maja Joner Ognedal ved NTNU Samfunnsforskning har spurt 700 ansatte på campus Kalvskinnet om hva de tenker om kontorarealene de jobber i. Svarene peker i samme retning. Foto: Martin Rasmussen Skogstad

Vil du si at tilgjengeligheten til Kalvskinnet campus er god? *

Svar	Antall	Prosent	
Ja	272	82,2 %	
Nei	37	11,2 %	
Annet, fyll inn:	22	6,6 %	

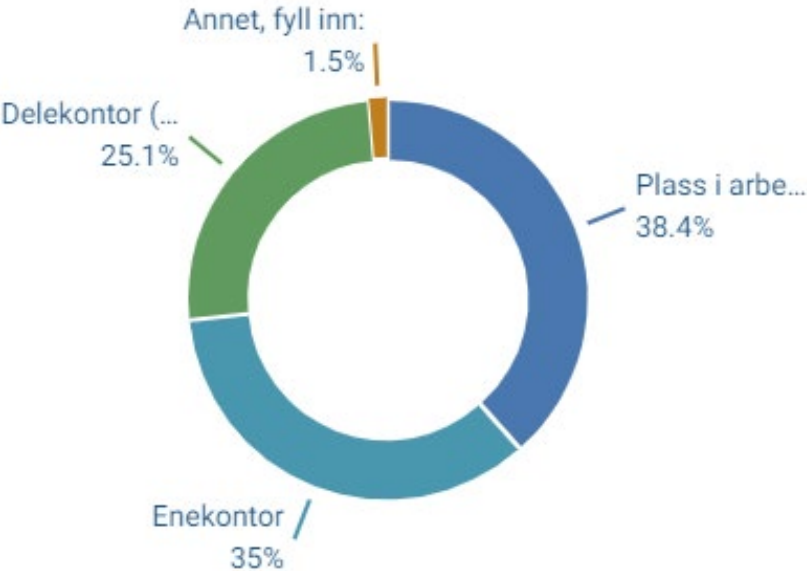

QR-kode til rapporten

Hvilket type kontor/arbeidsplass har du? ^

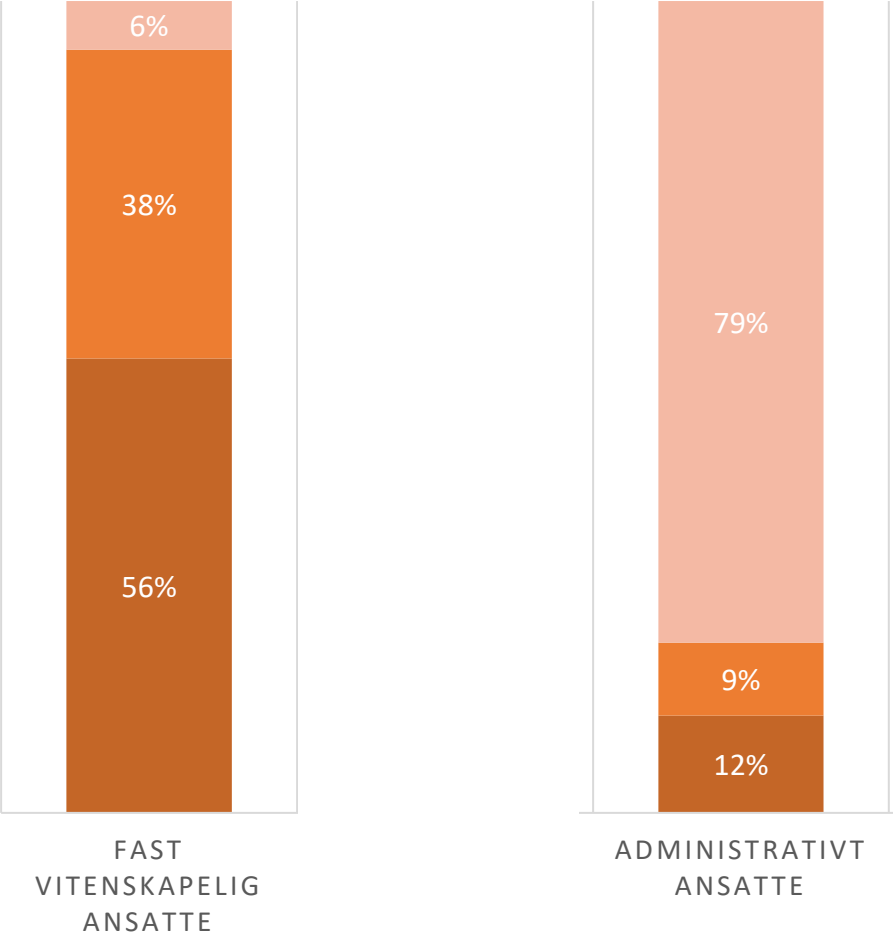
Antall svar: 331

Svar	Antall	% av svar
Enekontor	116	35%
Delekontor (2-5 mennesker)	83	25.1%
Plass i arbeidsareal (6+ mennesker)	127	38.4%
		+

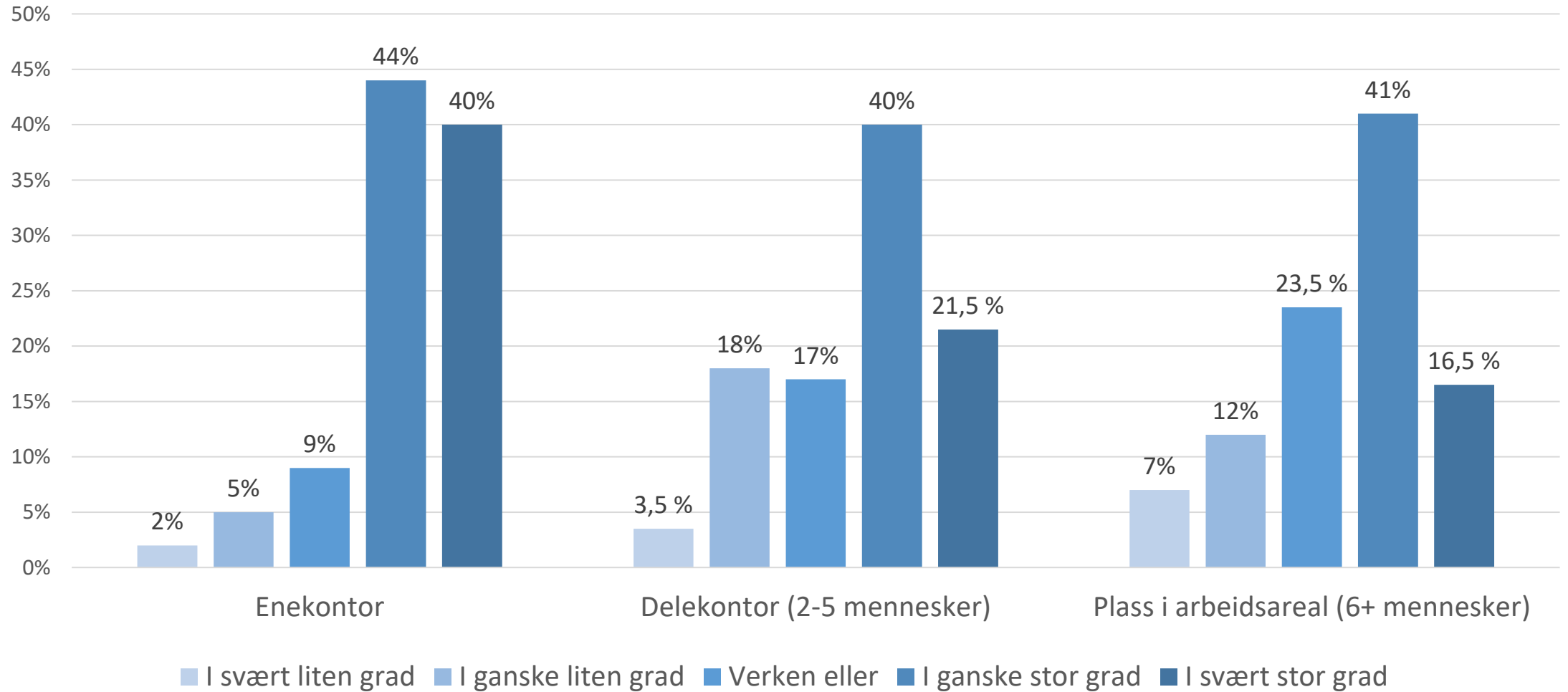

KONTORTYPER FOR ULIKE ANSATTGRUPPER

Enekontor Delekontor (2-5 mennesker) Plass i arbeidsareal (6+ mennesker)

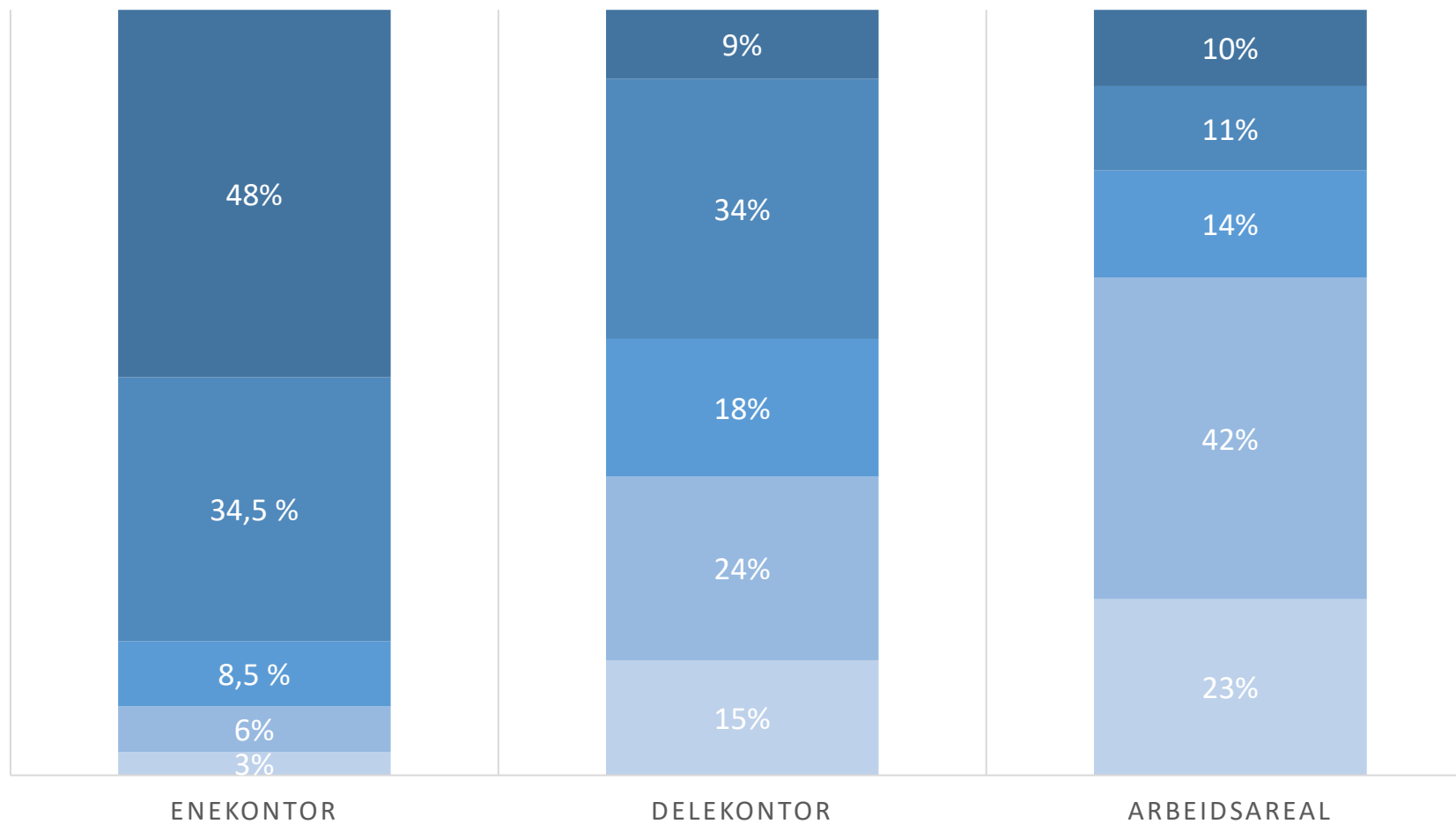
Ved ditt nåværende arbeidssted på Kalvskinnet, i hvor stor grad er du **fornøyd med arbeidsplassen din, generelt?**

Statistisk signifikant forskjell mellom enekontor og de to andre, $p < 0.05$

I HVOR STOR GRAD TILRETTELEGGER DIN NÅVÆRENDE
ARBEIDSPASS FOR AT DU KAN UTFØRE ARBEIDSOPPGAVER SOM
KREVER **KONSENTRASJON, F. EKS. LESE, SKRIVE?**

■ 1. I svært liten grad ■ 2. I ganske liten grad ■ 3. Verken eller ■ 4. I ganske stor grad ■ 5. I svært stor grad

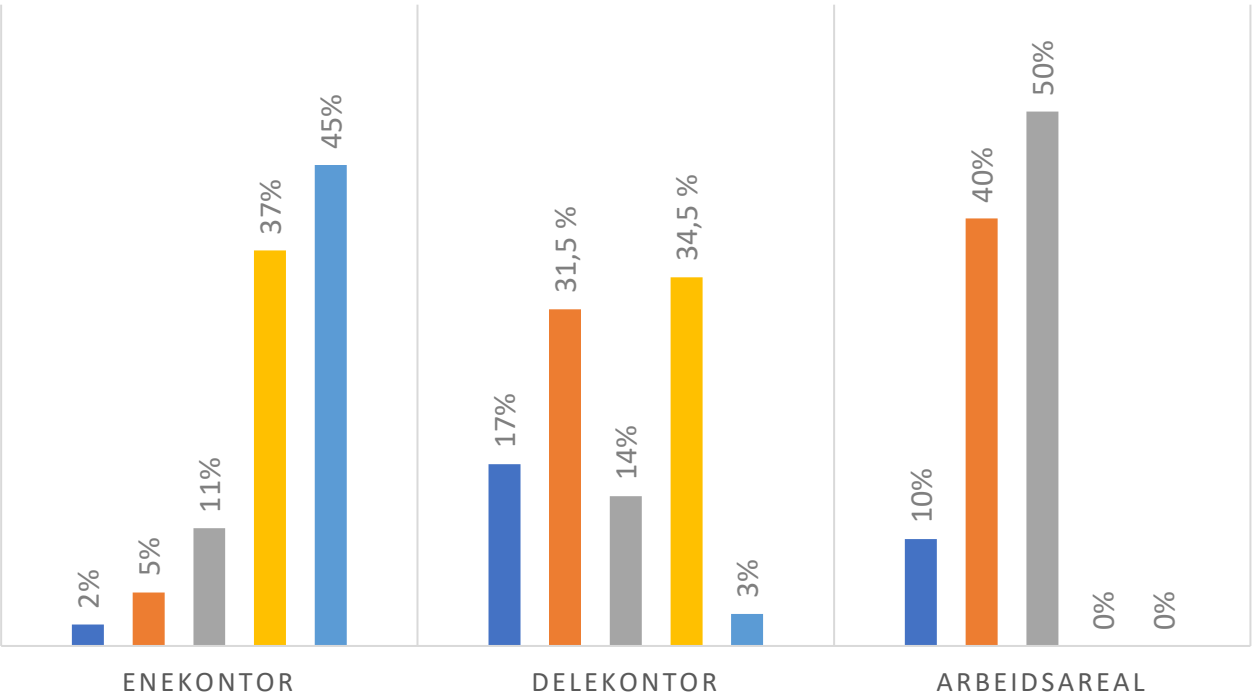

Statistisk signifikant, $p < 0.05$

I HVOR STOR GRAD TILRETTELEGGER DIN NÅVÆRENDE ARBEIDSPASS FOR AT DU KAN UTFØRE ARBEIDSOPPGAVER SOM KREVER **KONSENTRASJON, F. EKS. LESE, SKRIVE?**

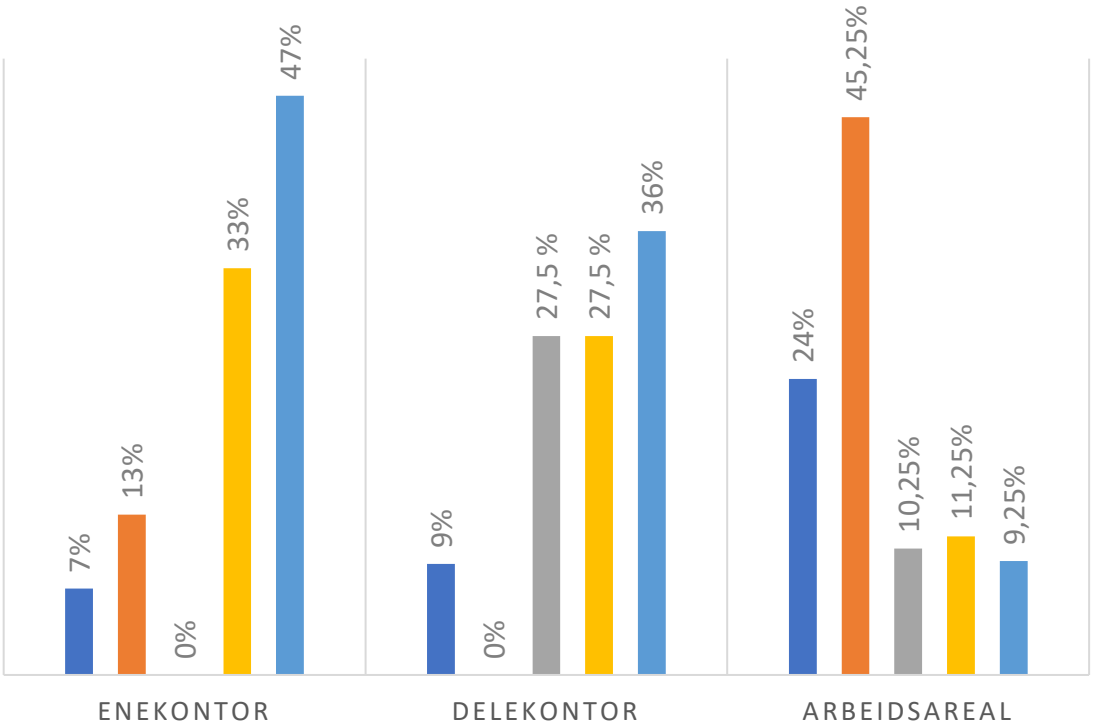
■ 1. I svært liten grad ■ 2. I ganske liten grad ■ 3. Verken eller ■ 4. I ganske stor grad ■ 5. I svært stor grad

FAST VITENSKAPELIG ANSATTE:

Antall:	95	64	10
---------	----	----	----

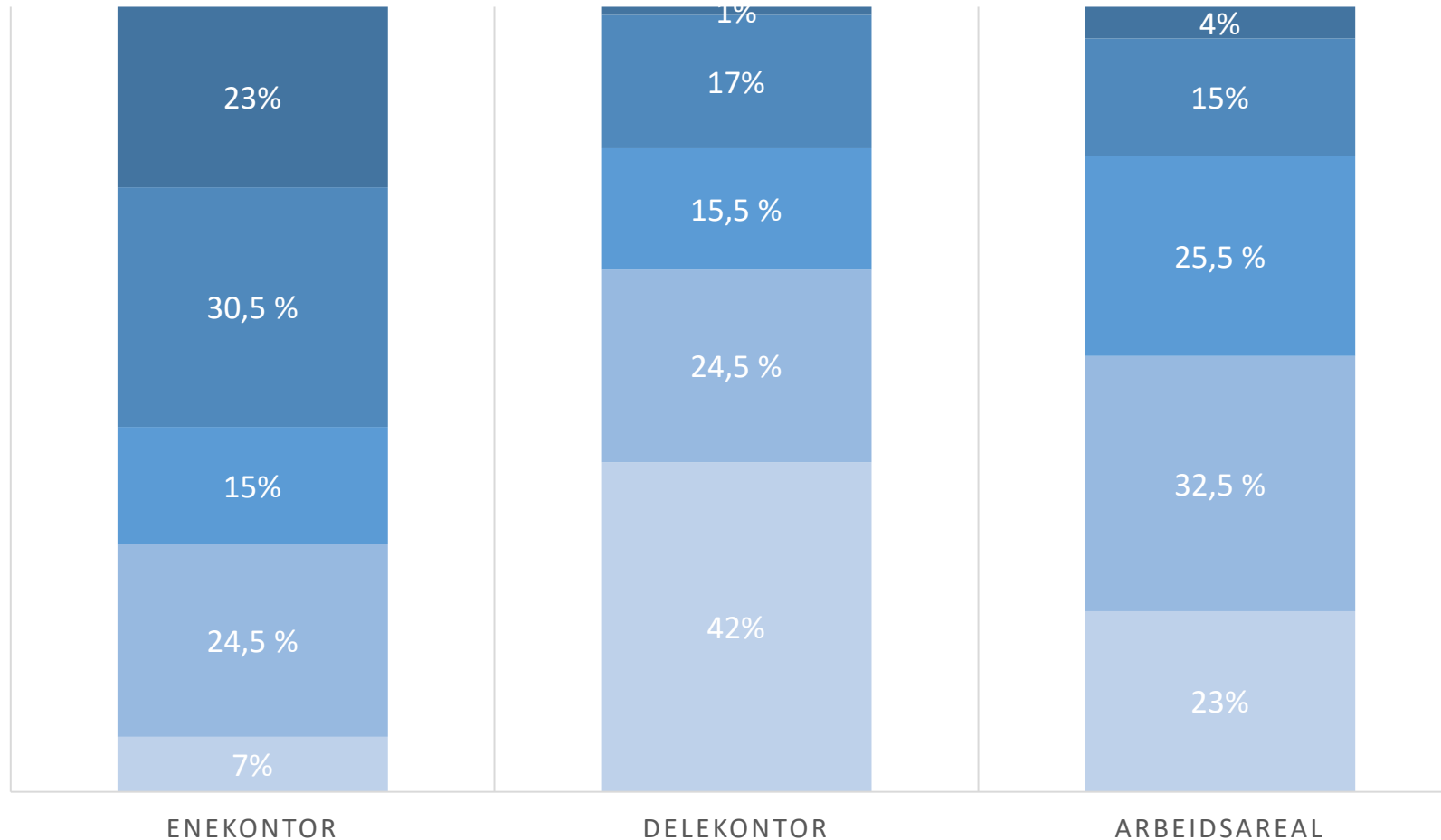
ADMINISTRATIVT ANSATTE:

15	11	97
----	----	----

I HVOR STOR GRAD TILRETTELEGGES DIN NÅVÆRENDE
ARBEIDSPASS FOR AT DU KAN TA IMOT BESØK AV STUDENTER
ELLER ANDRE?

■ 1. I svært liten grad ■ 2. I ganske liten grad ■ 3. Verken eller ■ 4. I ganske stor grad ■ 5. I svært stor grad

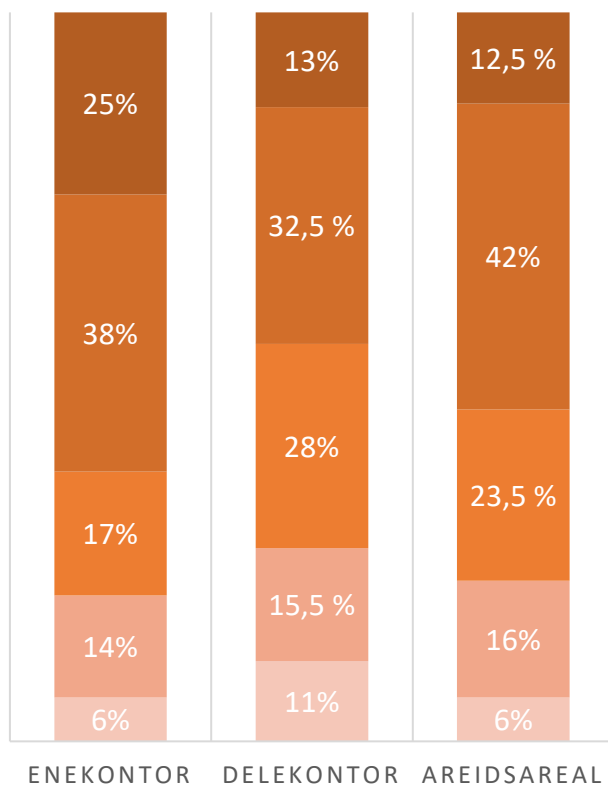
Statistisk signifikant forskjell mellom enekontor og de to andre, $p < 0.00$

Men ikke signifikant mellom delekontor og arbeidsareal hvis det kontrolleres for hvilket bygg man sitter i

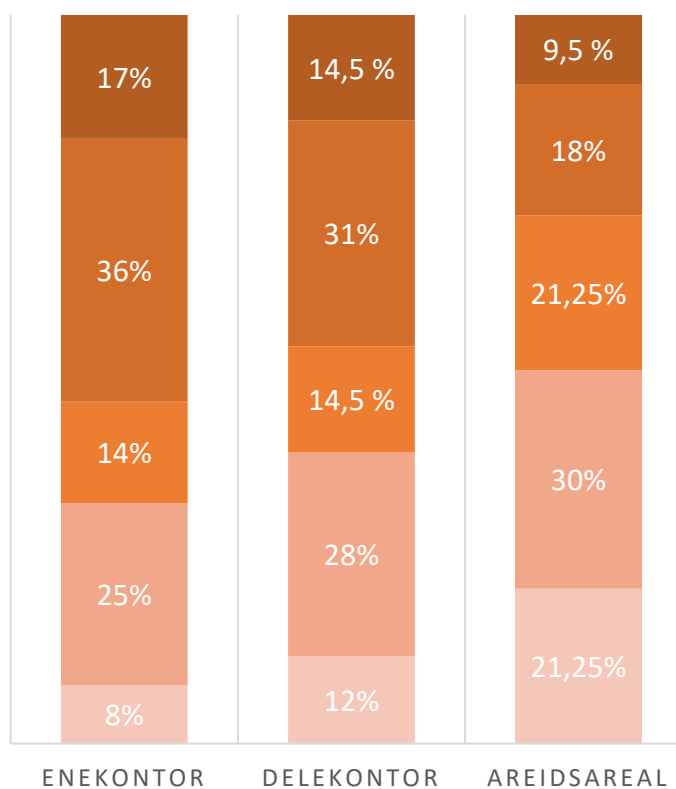
VED DITT NÅVÆRENDE ARBEIDSSTED PÅ KALVSKINNET, I HVOR STOR GRAD ER DU FORNØYD MED ARBEIDSPLASSEN DIN? NÅR DET KOMMER TIL ...

1. I svært liten grad 2. I ganske liten grad 3. Verken eller 4. I ganske stor grad 5. I svært stor grad

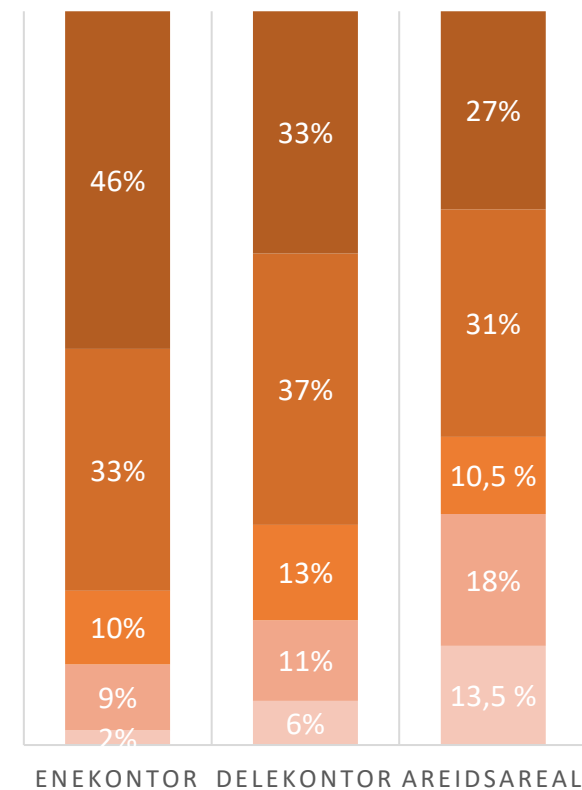
LUFTFORHOLD

LYDFORHOLD (AKUSTIKK, STØY)

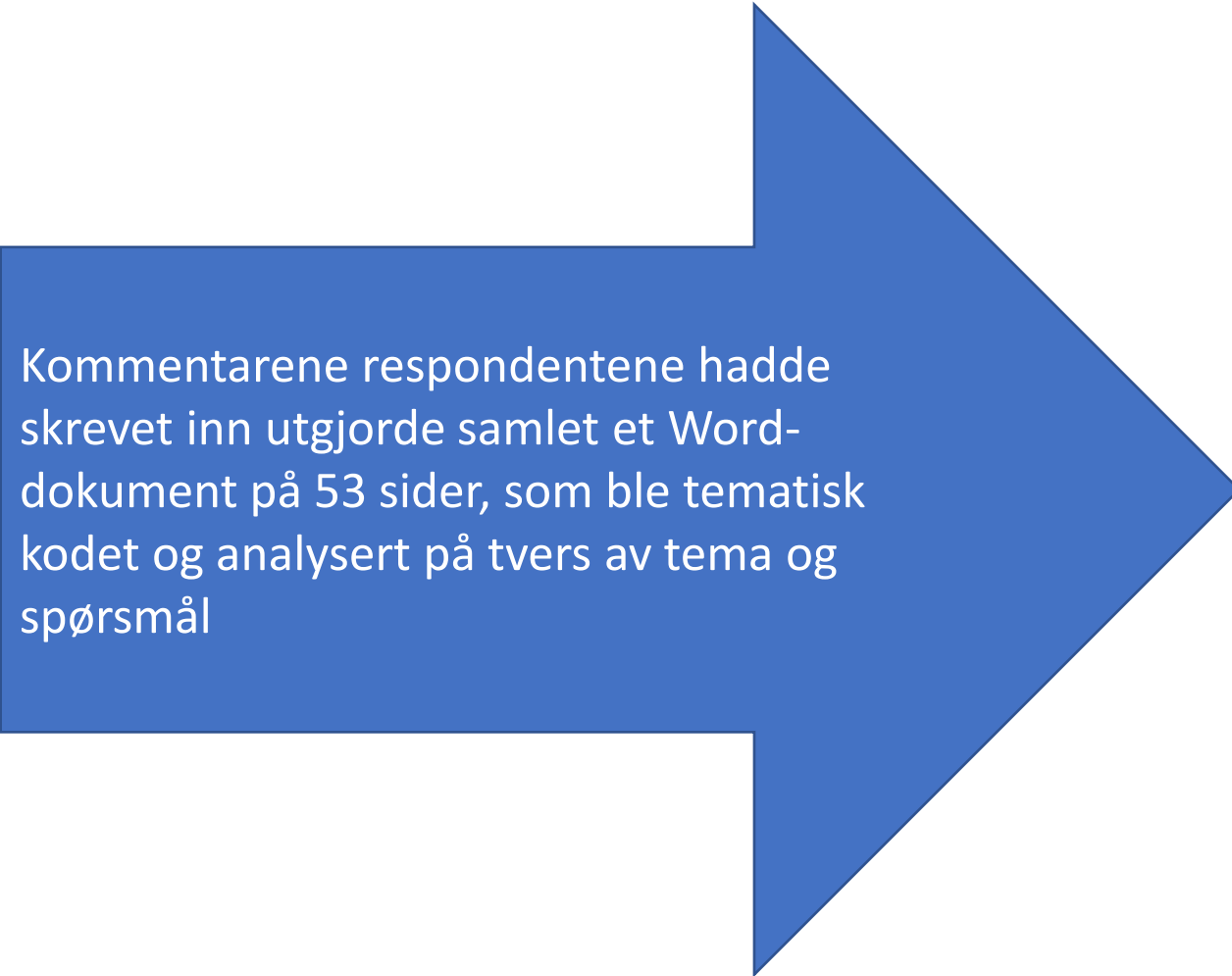
LYSFORHOLD

Ikke statistisk signifikant forskjell

Statistisk signifikant forskjell mellom arbeidsareal og de to andre, $p < 0.05$
(men ikke signifikant forskjell mellom enekontor og delekontor)

Resultat fra den kvalitative analysen

Kommentarene respondentene hadde skrevet inn utgjorde samlet et Word-dokument på 53 sider, som ble tematisk kodet og analysert på tvers av tema og spørsmål

Fire hovedtema ble identifisert:

- (1) Arbeidsplassen
- (2) Sosialt og faglig fellesskap
- (3) Tilgjengelighet og utforming
- (4) Prosess/medvirkning

(1) Arbeidsplassen

Hovedbudskap:

- Arbeidsformer bør styre arealutforming ikke omvendt. «Trender» innen arbeidsareal eller undervisning bør ikke være styrende (eks. tavler savnes).
- Ansatte argumenterer for enekontor fordi det passer arbeidsoppgavene deres. Enekontor både skjermer til konsentrasjonsarbeid og fungerer som møterom. Andre løsninger fungerer dårlig*.
- Delte meninger om hvor godt undervisningsrommene fungerer, men klasseromsnorm, service på undervisningsutstyr, dimensjonering i forhold til antall studenter, og type utstyr nevnes.

*De fleste som deler kontor er teknisk-administrativt ansatte

«Tremannskontor (for meg) ga assosiasjoner til ubåtpersonell, der 3 deler en seng og sover der til ulike tider»

«Det er ikke et mål at akademikere skal jobbe papirfritt (...) Bøker er viktige redskaper i forskning og undervisning»

«Stillerom er ofte opptatt. Det mangler riktig utstyr. De er små og noen har dårlig lys og luft forhold»

(2) Sosialt og faglig fellesskap

Hovedbudskap:

- Ansatte savner kolleger og deler av fagmiljøet de ikke er samlokalisert med. Særlig den uformelle og nære kontakten nevnes.
- Egnede og store nok møtearenaer/pauserom etterspørres. Delvis for å kunne samle alle, delvis for å ha mulige møtepunkt i hverdagen.
- Ansatte savner kontakten med studenter, og å være tilgjengelige for studenter. Nå sitter de bak «murer» som hindrer alle utenfor i å komme inn.

«Det er ironisk at delte kontorarealer fører til mindre uformell samhandling»

«Felles møtearenaer med alle på instituttet er viktig»

«Studentene kan ikke nå meg da arealet er låst»

«Jeg savner den nære kontakten jeg hadde med kolleger før flyttingen»

«Mindre tilgjengelig for ikke-standardiserte kropp, for rullestol ikke bra»

(3) Tilgjengelighet og utforming

Hovedbudskap: _____

- Campus Kalvskinnet er svært sentral og tilgjengelig – men er ikke universelt utformet.
- Det er utfordrende at det ikke er flere parkeringsplasser (også med ladestasjoner).
- Lange avstander og i tillegg måtte gå utendørs og krysse en trafikkert gate mellom deler av campus gjør noe samhandling utfordrende.

«Burde vært behovsprøvd parkering. Det er ikke de som klarer å være på kontoret før sju som trenger parkeringsplass mest»

«Ansatte» – en homogen gruppe?

- Individuelle hensyn – men dette dreier seg også om fagmiljø og det sosiale
- Faste vitenskapelige (forskning ved pulten, i laben, ute i felt, undervisning?)
 - Hva er optimalt areal for ulike arbeidsoppgaver?
 - Hva er optimalt areal for ansatte med ulike arbeidsoppgaver?
- Midlertidig ansatte
 - Har de samme behov for faste vitenskapelig ansatte? (med og uten arbeidsplikt?)
- Ledere
 - Hvordan være tilstede i et spredt kollegium?
- Teknisk-administrativt ansatte
 - Har de konsentrasjonsarbeid? Overførbare funn fra «kunnskapsmedarbeidere»?
- Hvordan vektlegge ulike behov? (Enekontor vs samarbeidsarealer?)

Begrepsbruk

Aktivitetsbasert
areal = ?

Cellekontor = ?

YTRING:

En arbeidsplass for fremtiden

NTL NTNU er provosert over at staten bruker en arealnorm som ikke bygger på faglige vurderinger og vi mener at normen ikke kan danne grunnlag for utformingen av framtidens arbeidsplasser i offentlige bygg.

Statens arealnorm er et politisk sparetiltak som motarbeider NTNUs samfunnsmandat og som vil gjøre det vanskeligere å oppnå visjonen om Kunnskap for en bedre verden, skriver Thomas Ferstad i NTL NTNU. KRISTOFFER FURBERG

Thomas Ferstad
Nestleder NTL NTNU

Publisert: Torsdag 01. august 2019 - 15:26 Sist oppdatert: Torsdag 01. august 2019 - 15:26

Regjeringen har vedtatt en arealinstruks for nybygg i staten. Det betyr at staten tilgodeser hver ansatt med 23 kvm brutto areal, hvor alt fra toaletter og kjøkken til gangareal og kontorarbeidsplasser er innbefattet. Arealnormen er en tilfeldig satt grense som verken er tuftet på forskning eller fornuft. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utredet arealnomen og såkalte aktivitetsbaserte arbeidsplasskonsept uten å kontakte Arbeidstilsynet. Arbeidstilsynet er fag-, tilsyns- og godkjenningsmyndighet for arbeidsmiljø i yrkesbygg. Overlege Jan Vilhelm Bakke i arbeidstilsynet har uttalt at arealnomen, på 23 kvm per ansatt, bryter med arbeidsmiljøloven.

Forhandling om arbeidsplasser

Skal belyse utfordringene og mulighetene knyttet til cellekontorer

Et viktig punkt på listen over problemstillinger som skal belyses er "utfordringene og mulighetene knyttet til cellekontorer", herunder:

- Hva det betyr at kjernevirksomheten skal skjermes.
- Skisser over arbeidsplasser.
- Hvor mange enekontor som er mulig.
- Hvordan studenters tilgang til ansatte vil bli løst i forhold til andre typer arbeidsplasser enn det man finner i dag, spesielt med tanke på at de fleste på Dragvoll er på cellekontor og dermed lette å finne og svært tilgjengelige i arbeidstid.

Bjørn Haugstad kunne fortelle at de nå etter en prosess med fagforeningene har satt ned en hurtigarbeidende utvalg som graver i denne problemstillingen. Dette arbeidet skal være ferdig til 6. mars.

23 km² = Enekontor eller clean desk?

- Fins gode alternative akademiske arbeidsplassløsninger til kontor per i dag?
- Akademisk arbeid er mangesidig, og foregår flere steder. Er det et argument for å fjerne kontoret?
- Vi må tenke annerledes rundt ressursbruk – og areal er et knapt gode av flere årsaker. Men hva vil være reelle kostnader ved de ulike løsningene?

Leste all forskning om åpne landskap, fant bare helseskader og produktivitetstap

- Kostnader ved dårligere arbeidsmiljø, nedsatt produktivitet, økt sykefravær og tap av høyt kvalifisert og motivert arbeidskraft kan langt overstige innsparte arealkostnader, konkluderer overlege Jan Vilhelm Bakke i Arbeidstilsynet.

Skal den nye normen for statlige bygninger gjelde, vil mange i kunnskapssektoren i fremtiden arbeide i åpne landskap. Men er det smart? - Dokumentasjonen i studiene vi har gjennomgått viser at det å flytte til åpent landskap kan føre til et betydelig tap for virksomheten, sier Jan Vilhelm Bakke, arbeidsmedisiner og overlege i Arbeidstilsynet. Arkivbilde fra NTNU. KRISTOFFER FURBERG

Ida Bergstrøm
På Høyden

Hva kjennetegner akademiske
arbeidsplasser – og er det mulig å ha en
dialog mellom staten sine rammer og det
forskningen så langt viser?

